

Suvestinė redakcija nuo 2021-02-12

Sprendimas paskelbtas: TAR 2015-12-21, i. k. 2015-20117

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA**

**SPRENDIMAS
DĖL POLITINĖS PARTIJOS PATIKRINIMO TECHNINĖS UŽDUOTIES
PATVIRTINIMO**

2015 m. gruodžio 16 d. Nr. Sp-328
Vilnius

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos politinių partijų įstatymo 24 straipsnio 2 dalies 2 punktu, suderinusi su Lietuvos auditorių rūmais (2015-12-16 raštas Nr. 1.9-S1666), n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Politinės partijos patikrinimo techninę užduotį (pridedama).
2. Pripažinti netekusiu galios Vyriausiosios rinkimų komisijos 2011 m. gruodžio 20 d. sprendimą Nr. Sp-387 „Dėl Politinės partijos patikrinimo techninės užduoties patvirtinimo“.

Pirmininkas

Zenonas Vaigauskas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos

vyriausiosios rinkimų komisijos

2015 m. gruodžio 16 d. sprendimu Nr. Sp-328

POLITINĖS PARTIJOS PATIKRINIMO TECHNINĖ UŽDUOTIS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Politinės partijos patikrinimo techninė užduotis (toliau – techninė užduotis) yra skirta audito įmonei atlikti politinės partijos finansinių ataskaitų auditą (toliau – auditas) ir finansavimo patikrinimą, įgyvendinant Lietuvos Respublikos politinių partijų įstatymą (toliau – Įstatymas).

2. Auditą ir patikrinimą gali atlikti tik Lietuvos Respublikos audito įstatymo nustatyta tvarka į audito įmonių sąrašą įrašyta audito įmonė arba į auditorių sąrašą įrašytas auditorius.

3. Auditas atliekamas vadovaujantis Tarptautinės buhalterijų federacijos patvirtintais tarptautiniais audito standartais. Patikrinimas atliekamas vadovaujantis Tarptautinės buhalterijų federacijos patvirtintais tarptautiniais susijusių paslaugų standartais, taikomais sutartų procedūrų užduotims atlikti, ir šia technine užduotimi.

4. Auditorius, atliekantis auditą ir patikrinimą, privalo laikytis Tarptautinės buhalterijų federacijos patvirtintame Buhalterijų profesionalų etikos kodekse nustatytų profesinės etikos principų.

5. Auditorius ir (arba) audito įmonė negali atlikti audito ir patikrinimo, jeigu auditorius, audito įmonė arba audito tinklas, kuriam priklauso audito įmonė, ir politinė partija yra tiesiogiai arba netiesiogiai susiję ir tai galėtų pakenkti auditą ir patikrinimą atliekančio auditoriaus ir (arba) audito įmonės nepriklausomumui.

6. Šioje techninėje užduotyje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos vartojamos Įstatyme, Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme, 2004 m. lapkričio 22 d. Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu Nr. 1K-372 patvirtintose Pelno nesiekiančių juridinių asmenų buhalterinės apskaitos ir finansinių ataskaitų sudarymo ir pateikimo taisyklėse.

Punkto pakeitimai:

Nr. [Sp-38](#), 2021-02-11, paskelbta TAR 2021-02-11, i. k. 2021-02701

II SKYRIUS AUDITO IR PATIKRINIMO ORGANIZAVIMAS IR ATASKAITOS

7. Auditorius atlieka politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinio auditą ir patikrinimą pagal šią techninę užduotį.

8. Auditoriui, atliekančiam auditą ir patikrinimą, už politinės partijos apskaitą atsakingas asmuo arba Vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK), jei patikrinimą organizuoja VRK, turi pateikti šiuos dokumentus:

8.1. finansinių ataskaitų rinkinį, kurį sudaro šios finansinės ataskaitos:

8.1.1. finansinės būklės ataskaita,

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [Sp-38](#), 2021-02-11, paskelbta TAR 2021-02-11, i. k. 2021-02701

- 8.1.2. veiklos rezultatų ataskaita,
- 8.2. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas,
- 8.3. finansinių ataskaitų rinkinio priedus:
 - 8.3.1. valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo ataskaitą,
 - 8.3.2. politinės partijos veiklos finansavimo ataskaitą,

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [Sp-38](#), 2021-02-11, paskelbta TAR 2021-02-11, i. k. 2021-02701

- 8.4. politinės partijos narių mokesčių registracijos žurnalą.
- 9. Auditoriui, atliekančiam auditą ir patikrinimą, už politinės partijos apskaitą atsakingas asmuo papildomai turi pateikti šiuos dokumentus:

- 9.1. politinės partijos įstatų nuorašą;
- 9.2. apskaitos politiką;
- 9.3. inventorizacijos dokumentus;
- 9.4. finansinių ataskaitų rinkinio, jo priedų ir politinės partijos narių mokesčių registracijos žurnalo duomenis pagrindžiančius dokumentus;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [Sp-38](#), 2021-02-11, paskelbta TAR 2021-02-11, i. k. 2021-02701

- 9.5. sąskaitų planą;
- 9.6. politinės partijos raštą, kuriame nurodytos visos politinės partijos disponuojamos sąskaitos ir nurodyti filialai, padaliniai, skyriai, tiesiogiai ar netiesiogiai su politine partija susiję juridiniai asmenys, taip pat juridiniai asmenys, kurių steigėjas (vienas iš steigėjų) yra politinė partija;
- 9.7. visų banko sąskaitų (partijos, partijos skyrių) išrašus;
- 9.8. patvirtinimo laišką audito įmonei.
- 10. VRK auditoriui, atliekančiam auditą ir patikrinimą, suteikia galimybę susipažinti su VRK informacinės sistemos Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės posistemėje (toliau – VRK informacinė sistema) esančiais:
 - 10.1. duomenimis apie politinės partijos narių mokesčių žurnale registruotus politinės partijos gautus nario mokesčius, taip pat ir nepriimtinus, jų grąžinimą sumokėjusiam asmeniui ar pervedimą į valstybės biudžetą;
 - 10.2. duomenimis apie politinės partijos politinės kampanijos gautas lėšas ir išlaidas.
- 11. Patikrinimo metu už politinės partijos apskaitą atsakingas asmuo privalo bendradarbiauti su auditą ir patikrinimą atliekančiu auditoriumi ir pateikti auditui ir patikrinimui atlikti reikalingus duomenis, dokumentus ir kitą informaciją.
- 12. Auditorius audito ir patikrinimo metu prireikus turi teisę raštu, el. paštu arba faksu kreiptis į už politinės partijos apskaitą atsakingą asmenį dėl trūkstamų dokumentų ar kitos informacijos pateikimo.
- 13. Visi politinės partijos auditoriui pateikiami dokumentai turi būti pasirašyti atsakingų asmenų.

III SKYRIUS

AUDITO IR PATIKRINIMO APIMTIS

14. Auditorius siekdamas pareikšti nuomonę apie finansines ataskaitas atlieka politinės partijos auditą pagal Audito įstatymą, vadovaujantis tarptautiniais audito standartais.

15. Pateiktų dokumentų patikrinimas atliekamas naudojant nurodytą apimtį:

15.1. politinės partijos valstybės biudžeto asignavimų sąskaitos išrašo įrašus (100 proc.) pagal pateiktus pajamas ir išlaidas pagrindžiančius dokumentus;

15.2. politinės partijos einamosios banko sąskaitos išrašo įrašus (100 proc.) apie gautas lėšas (partijos narių mokesčius, partijos keltų kandidatų pervestus politinės kampanijos lėšų likučius, kita);

15.3. kasos ir politinės partijos einamosios banko sąskaitos išlaidų patikrinimo apimtį nusistato pats auditorius taip, kad auditoriaus ataskaitoje dėl pastebėtų faktų galėtų pateikti savo pastebėjimus dėl politinės partijos finansavimo ir finansinės apskaitos atitikimo Įstatymo nuostatomis, bet ne mažiau kaip 50 proc. visų įrašų apie išlaidas.

16. Atlikęs auditą ir patikrinimą, auditorius pateikia savo pastebėjimus šiais klausimais:

16.1. Dėl gautų lėšų patikrinimo:

16.1.1. dėl politinės partijos finansavimo Įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nenurodytomis lėšomis;

16.1.2. dėl politinės partijos priimtų sprendimų politinės partijos veiklai naudoti lėšas, gautas iš neleistinų politinės partijos finansavimo šaltinių;

16.1.3. dėl politinės partijos gautų [lėšų iš kitokios veiklos nei nurodyta Įstatymo 17 straipsnyje](#);

16.1.4. dėl politinės partijos valdymo organų ar jų narių sudarytų politinės partijos finansavimo sandorių nesilaikant Įstatymo reikalavimų;

16.1.5. dėl Įstatymo 19 straipsnio 4 dalies reikalavimų politinės partijos nario mokesčiui (tikrinami tik priimti nario mokesčiai). Pagal kiekvieną šio papunkčio papunktį sudaroma pažeidimų apskaitant nario mokesčių suvestinė, nurodant narius, sumokėto nario mokesčio sumą ir bendrą sumą:

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [Sp-38](#), 2021-02-11, paskelbta TAR 2021-02-11, i. k. 2021-02701

16.1.5.1. dėl nario mokesčių, kai politinės partijos narys per kalendorinius metus politinei partijai sumokėjo nario mokesčių daugiau nei 20 paskelbto praėjusių kalendorinių metų ketvirto ketvirčio šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžių;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [Sp-38](#), 2021-02-11, paskelbta TAR 2021-02-11, i. k. 2021-02701

16.1.5.2. dėl pajamų ir turto nedeklaravusių politinės partijos narių (tikrinami tik daugiau nei 360 eurų kalendoriniais metais sumokėję nariai);

16.1.5.3. dėl politinės partijos nario mokesčių, viršijančių 10 procentų partijos nario deklaruotų metinių pajamų už praėjusius kalendorinius metus (kai nario mokeskis mokamas po gegužės 1 dienos) arba už užpraėjusius kalendorinius metus (kai nario mokeskis mokamas iki gegužės 1 dienos) (tikrinami tik partijos nariai, kurie per kalendorinius metus sumokėjo daugiau nei 360 eurų);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [Sp-38](#), 2021-02-11, paskelbta TAR 2021-02-11, i. k. 2021-02701

16.1.5.4. dėl nario mokesčių iš asmenų, nepriklausančių politinei partijai arba nepatikrinus, ar yra partijos narys;

16.1.5.5. dėl grynujų pinigų įnešimo į politinės partijos einamąją banko sąskaitą nesilaikant VRK patvirtinto Politinės partijos narių mokesčių žurnalo užpildymo ir pateikimo tvarkos aprašo reikalavimų;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [Sp-81](#), 2016-06-09, paskelbta TAR 2016-06-10, i. k. 2016-16051

16.1.5.6. dėl nario mokesčių, viršijančių 0,3 vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydį, priėmimo grynaisiais pinigais;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [Sp-38](#), 2021-02-11, paskelbta TAR 2021-02-11, i. k. 2021-02701

16.1.6. dėl neleistinių lėšų (Įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nenurodytų) pavėluoto grąžinimo jį sumokėjusiam asmeniui (vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo gavimo dienos) arba pervedimo į valstybės biudžetą (vėliau kaip per 10 darbo dienų), jeigu mokėtojas nėra žinomas, išskyrus atvejus, kai VRK sprendimu yra sustabdytas lėšų grąžinimas arba pervedimas į valstybės biudžetą;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [Sp-38](#), 2021-02-11, paskelbta TAR 2021-02-11, i. k. 2021-02701

16.1.7. dėl VRK sprendimo sustabdyti neleistinių politinės partijos finansavimo lėšų grąžinimą arba pervedimą į valstybės biudžetą nesilaikymo;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [Sp-38](#), 2021-02-11, paskelbta TAR 2021-02-11, i. k. 2021-02701

16.1.8. dėl Įstatymo 19 straipsnio 9 dalies reikalavimų garantui politinės partijos prievolėms nesilaikymo:

16.1.8.1. kai garantas fizinis asmuo nėra politinės partijos narys arba kai garantas yra juridinis asmuo;

16.1.8.2. kai garantas įvykdo politinės partijos prievolę, jam paskola grąžinama nesilaikant paskolos sutartyje nustatytų sąlygų, įskaitant paskolos dydį ir palūkanas.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [Sp-38](#), 2021-02-11, paskelbta TAR 2021-02-11, i. k. 2021-02701

16.2. Dėl išlaidų patikrinimo:

16.2.1. dėl politinės partijos gautų valstybės biudžeto asignavimų naudojimo nesilaikant Įstatymo 20 straipsnio reikalavimų;

16.2.2. dėl politinės partijos turto ir lėšų skyrimo jos nariams;

16.2.3. dėl politinės partijos iš kitos veiklos gautų lėšų naudojimo nesilaikant politinės partijos įstatuose nurodytų politinės partijos veiklos tikslų;

16.2.4. dėl politinės partijos lėšų paaukotų ne kandidatų, kandidatų sąrašų ar referendumo politinėms kampanijoms;

16.2.5. dėl kandidatų, kurie buvo registruoti savarankiškais politinės kampanijos dalyviais, skolos įsipareigojimų susijusių su politine kampanija padengimo politinės partijos lėšomis;

16.2.6. dėl politinės partijos politinės kampanijos išlaidų pakartotinio apskaitymo ir priskyrimo kaip politinės partijos išlaidoms;

16.2.7. dėl politinės partijos ar jos keltų kandidatų politinės kampanijos išlaidų apmokėjimo politinės kampanijos metu iš politinės partijos einamosios banko sąskaitos.

16.3. Dėl Politinių partijų įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų laikymosi patikrinimo:

16.3.1. dėl Įstatymo 19 straipsnio 7 dalies reikalavimo laikyti lėšas ir mokėjimus atlikti iš partijos einamosios banko sąskaitos, išskyrus atvejus, kai šios lėšos naudojamos politinės partijos politinei kampanijai finansuoti, nesilaikymo;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [Sp-38](#), 2021-02-11, paskelbta TAR 2021-02-11, i. k. 2021-02701

16.3.2. dėl Įstatymo 19 straipsnio 8 dalies reikalavimo politinės partijos gautus valstybės biudžeto asignavimus laikyti ir mokėjimus atlikti iš valstybės biudžeto asignavimų sąskaitos, išskyrus atvejus, kai šios lėšos naudojamos politinės partijos politinei kampanijai finansuoti, nesilaikymo;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [Sp-38](#), 2021-02-11, paskelbta TAR 2021-02-11, i. k. 2021-02701

16.3.3. dėl žinomai klaidingų duomenų pateikimo politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinyje;

16.3.4. dėl valstybės biudžeto asignavimų naudojimo ne pagal Įstatyme nustatytą paskirtį;

16.3.5. dėl politinės partijos finansinių ataskaitų rinkinio atitikimo tikrovę jeigu buvo prarasti saugotini dokumentai ar dėl kitos veiklos;

16.3.6. dėl trūkstamos ar neteisingai nurodytos informacijos apie valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą Valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo ataskaitoje;

16.3.7. dėl Inventorizacijos taisyklių reikalavimo inventorizuoti visą turtą ir įsipareigojimus kasmet prieš metinių finansinių ataskaitų sudarymą nesilaikymo;

16.3.8. ar buvo vykdytos operacijos grynaisiais ir jeigu buvo, ar buvo laikomasi teisės aktų reikalavimų;

16.3.9. dėl trūkstamos ar neteisingai nurodytos informacijos apie politinės partijos finansavimo šaltinius ir išlaidas bei politinę reklamą finansinių ataskaitų rinkinio priede „Politinės partijos veiklos finansavimo ataskaita“;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [Sp-38](#), 2021-02-11, paskelbta TAR 2021-02-11, i. k. 2021-02701

16.3.10. *Neteko galios nuo 2021-02-12*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [Sp-38](#), 2021-02-11, paskelbta TAR 2021-02-11, i. k. 2021-02701

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Atlikęs auditą ir patikrinimą auditorius:

17.1. parengia auditoriaus išvadą, kurioje pareiškia savo nuomonę apie audituotas finansines ataskaitas;

17.2. pagal Lietuvos auditorių rūmų nustatytą formą naudodamas VRK informacinę sistemą ar kitas priemones parengia auditoriaus ataskaitą dėl pastebėtų faktų, kurioje nurodo:

17.2.1. kad atliktas politinės partijos finansinių ataskaitų auditas;

17.2.2. kad atliktos reikalingos procedūros, kad auditorius galėtų atsakyti į techninės užduoties 16 punkte pateiktus klausimus ir pateikia savo pastebėjimus dėl neatitikimų (pažeidimų). Jeigu negalima atsakyti į klausimus, nurodo priežastis;

17.2.3. ar nenustatyta neteisėtų politinės partijos finansavimo faktų;

17.2.4. ar nenustatyta valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo ne pagal paskirtį atvejų;

17.2.5. konkretūs teisės aktai ir jų straipsniai, kurių reikalavimai nebuvo įvykdyti, jeigu nustatyta, kad politinė partija nesilaikė Įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų dėl politinės partijos finansavimo;

17.3. auditoriaus išvadoje ir auditoriaus ataskaitoje dėl pastebėtų faktų nenurodomi viešai neskelbiami fizinių asmenų duomenys (asmens kodas, tikslus gyvenamosios vietos adresas ir kt.);

17.4. naudodamas VRK informacinę sistemą ar kitas priemones supažindina politinės partijos vadovą ir už politinės partijos apskaitą atsakingą asmenį su auditoriaus išvada ir auditoriaus ataskaita dėl pastebėtų faktų. Susipažinimui skiriama ne mažiau kaip 3 darbo dienos;

17.5. grąžina politinei partijai techninės užduoties 9 (išskyrus 9.8) punkte nurodytus dokumentus;

17.6. su auditu ir patikrinimu susijusius darbo dokumentus kartu su juos pagrindžiančių politinės partijos pateiktų dokumentų kopijomis, kai jos reikalingos, pasilieka savo nuosavybėje ir saugo Audito įstatyme nustatyta tvarka;

17.7. kai patikrinimą organizuoja VRK, tikrinimo metu gautų papildomų dokumentų, paaiškinimų kopijas pateikia VRK.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [Sp-38](#), 2021-02-11, paskelbta TAR 2021-02-11, i. k. 2021-02701

18. Auditoriaus išvada ir auditoriaus ataskaita dėl pastebėtų faktų pateikiama 3 egzemplioriais: vienas skirtas politinei partijai, du - VRK. Visi egzemplioriai pateikiami organizacijai sudariusiai sutartį dėl politinės partijos patikrinimo.

19. Prireikus VRK teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę kreiptis į audito įmonę (ar auditorių) dėl papildomos informacijos, susijusios su atliktu auditu ir patikrinimu.

20. Ši techninė užduotis gali būti keičiama VRK sprendimu suderinus su Lietuvos auditorių rūmais.

SUDERINTA

Lietuvos auditorių rūmai

2015-12-16 raštas Nr. 1.9-S1666

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, Sprendimas

Nr. [Sp-81](#), 2016-06-09, paskelbta TAR 2016-06-10, i. k. 2016-16051

Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2015 m. gruodžio 16 d. sprendimo Nr. Sp-328 „Dėl Politinės partijos patikrinimo techninės užduoties patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, Sprendimas

Nr. [Sp-38](#), 2021-02-11, paskelbta TAR 2021-02-11, i. k. 2021-02701

Dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos 2015 m. gruodžio 16 d. sprendimo Nr. Sp-328 „Dėl Politinės partijos patikrinimo techninės užduoties patvirtinimo“ pakeitimo